

Strasbourg, den 22.11.2016
COM(2016) 739 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Næste skridt hen imod en bæredygtig europæisk fremtid

En europæisk indsats for bæredygtighed

{SWD(2016) 390 final}

1. INDLEDNING: EU'S FORPLIGTELSE I FORBINDELSE MED BÆREDYGTIG UDVIKLING

Bæredygtig udvikling har længe været i centrum for det europæiske projekt. EU-traktaterne anerkender dens økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner, der bør tackles under ét. EU støtter op om en udvikling, der opfylder nutidens behov uden at bringe kommende generationers mulighed for at opfylde deres egne behov i fare. Et værdigt liv for alle inden for planetens grænser, der forener økonomisk velstand og effektivitet, fredelige samfund, social inklusion og miljømæssigt ansvar, er essensen af bæredygtig udvikling.

De europæiske samfund står i dag over for mange udfordringer i forbindelse med bæredygtighed lige fra ungdomsarbejdsløshed til aldrende befolkninger, klimaændringer, forurening, bæredygtig energi og migration. Vi skal tackle de nuværende udfordringer og forberede os på fremtiden og reagere på de hurtige og komplekse globale ændringer og de krav, der følger af en stigende global forurening. For at bevare den europæiske sociale model er det vigtigt at investere i vores unge, fremme inklusiv og bæredygtig vækst, bekæmpe ulighed og håndtere migration på en tilfredsstillende måde. Ansvarlige finanspolitikker og gennemførelse af reformer vil styrke bæredygtigheden af vores sundheds- og pensionssystemer. For at beskytte vores naturkapital er det af afgørende betydning at fremskynde overgangen til en kulstoffattig, klimaresistent, ressourceeffektiv og cirkulær økonomi. For at disse udfordringer kan skabe muligheder for nye virksomheder og nye job er der behov for et stærkt engagement i forskning og innovation.

EU har en stærk udgangsposition, som det kan fremvise dokumenterede resultater for, med et højt økonomisk udviklingsniveau, social samhørighed, demokratiske samfund og et engagement i bæredygtig udvikling, der er fast forankret i de europæiske traktater¹. Der stilles i traktaten om Den Europæiske Union² krav om, at Unionen påser, at der er sammenhæng mellem de forskellige områder af dens optræden udadtil og mellem disse og dens øvrige politikker.

Under den nuværende Kommission er bæredygtig udvikling blevet integreret i tværgående nøgleprojekter samt i sektorpolitikker og -initiativer. Tidligere blev en EU-strategi for bæredygtig udvikling lanceret i 2001³, revideret i 2006⁴ og taget op til fornyet gennemgang i 2009⁵. Siden 2010 har bæredygtig udvikling været integreret i Europa 2020-strategien⁶, der er blevet bekræftet af den nuværende Kommission, og som er opbygget omkring uddannelse og innovation ("intelligent"), lave kulstofemissioner, modstandsdygtighed over for klimaændringer og miljømæssige virkninger ("bæredygtig") og jobskabelse og fattigdomsbekæmpelse ("inklusiv").

1.1. 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling og de bæredygtige udviklingsmål

2015 var et afgørende år for bæredygtig udvikling verden over. På FN's 70. generalforsamling vedtog verdens ledere den 25. september 2015 en ny global ramme for bæredygtig udvikling,

¹ Artikel 3, stk. 5, og artikel 21, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

² Artikel 21, stk. 3, andet afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union.

³ KOM(2001) 264 endelig.

⁴ Dokument fra Det Europæiske Råd 10917/06.

⁵ KOM(2009) 400 endelig.

⁶ KOM(2010) 2020 endelig.

nemlig 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling (herefter "2030-dagsordenen")⁷, hvis kerneelement er de bæredygtige udviklingsmål. I samme år blev klimaaftalen i Paris (COP21)⁸, Addis Abeba-handlingsdagsordenen⁹, der er en integreret del af 2030-dagsordenen, og Sendai-rammen for katastroferisikobegrænsning¹⁰ også vedtaget.

EU var medvirkende til at udforme den globale 2030-dagsorden, der er fuldt forenelig med Europas vision og nu er blevet hele verdens plan for global bæredygtig udvikling. 2030-dagsordenen rummer en forpligtelse til at udrydde fattigdom og opnå bæredygtig udvikling senest i 2030 på verdensplan, idet det sikres, at ingen lades i stikken. De 17 bæredygtige udviklingsmål og deres 169 tilknyttede mål er af global karakter, anvendes universelt og er indbyrdes forbundne. Alle lande, såvel udviklingslande som udviklede lande, har et fælles ansvar for at nå de bæredygtige udviklingsmål. 2030-dagsordenen integrerer på afbalanceret vis de tre dimensioner af bæredygtig udvikling – den økonomiske, sociale og miljømæssige dimension – og afspejler for første gang en international konsensus om, at fred, sikkerhed, retfærdighed for alle og social inklusion ikke blot er mål, der skal forfølges hver for sig, men at de styrker hinanden.

2030-dagsordenen bygger på et globalt partnerskab, der involverer alle interessenter, kræver mobilisering af alle gennemførelsesmidler og en stærk opfølgings- og revisionsmekanisme for at sikre fremskridt og ansvarlighed. De 17 bæredygtige udviklingsmål omfatter kvalitative og kvantitative målsætninger for de næste 15 år, for at vi kan forberede os på fremtiden og arbejde hen imod menneskelig værdighed, stabilitet, en sund planet, retfærdige og modstandsdygtige samfund og fremgangsrig økonomier. De bidrager til at styre en konvergensproces mellem medlemsstaterne, internt i samfundene og med resten af verden.

1.2. Næste skridt hen imod en bæredygtig europæisk fremtid

EU er fuldt opsat på at føre an i gennemførelsen af 2030-dagsordenen og de bæredygtige udviklingsmål sammen med medlemsstaterne i overensstemmelse med nærhedsprincippet. 2030-dagsordenen vil yderligere fremme en koordineret tilgang mellem EU's optræden udadtil og dets andre politikker og sammenhæng mellem alle dets finansieringsinstrumenter.

EU's svar på 2030-dagsordenen vil omfatte to arbejdsstrømme. Den første arbejdsstrøm, der fremlægges i denne meddelelse, går ud på fuldt ud at integrere de bæredygtige udviklingsmål i den europæiske politikramme og den nuværende Kommissions prioriteter og vurdere, hvor vi står, samt identificere de mest relevante bekymringer vedrørende bæredygtighed. Et andet spor vil sætte gang i overvejelser om videreudviklingen af vores mere langsigtede vision og fokuseringen på de sektorafgrænsede politikker efter 2020 som forberedelse til den langsigtede gennemførelse af de bæredygtige udviklingsmål. Med den nye flerårige finansielle ramme for tiden efter 2020 vil EU-budgettet i højere grad bidrage til gennemførelsen af EU's langsigtede målsætninger.

⁷ FN-resolution A/RES/70/1.

⁸ FN-beslutning -/CP.21, vedtagelse af Parisaftalen.

⁹ FN-resolution A/RES/69/313.

¹⁰ Vedtaget på FN's tredje verdenskonference om katastroferisikobegrænsning i Sendai, Japan, den 18. marts 2015.

2. DET EUROPÆISKE SVAR PÅ 2030-DAGSORDENEN

2030-dagsordenen giver EU lejlighed til at forankre sin strategiske orientering i de globale bestræbelser på at skabe en bæredygtig fremtid, som EU har været med til at forme sammen med sine partnere. De bæredygtige udviklingsmål gennemføres allerede gennem mange af EU's politikker og er integreret i alle Kommissionens ti prioriteter.

2.1. Kortlægning af de europæiske politikker, der bidrager til de bæredygtige udviklingsmål

Et fuldstændigt overblik over, hvordan de europæiske politikker og foranstaltninger bidrager til de bæredygtige udviklingsmål inden for EU og gennem EU's optræden udadtil, findes i det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne meddelelse. For hvert af de 17 bæredygtige udviklingsmål sammenfattes de mest relevante foranstaltninger, som Den Europæiske Union gennemfører.

Det fremgår af denne kortlægning, at de nuværende EU-politikker tager fat på at opfylde alle 17 mål. Europa 2020-strategien spiller en vigtig rolle med hensyn til opfyldelsen af flere af de bæredygtige udviklingsmål. Selv om Europa kan pege på gode resultater og fremskridt med alle mål, vil der være behov for en styrket gennemførelse og en yderligere fokuseret indsats på alle områder for at gennemføre 2030-dagsordenen fuldt frem til 2030.

De instrumenter, der anvendes for at opfylde de individuelle bæredygtige udviklingsmål, afhænger også af, hvor ansvarsfordelingen mellem EU og medlemsstaterne ligger.

Nogle af de vigtigste foranstaltninger, der bidrager til de bæredygtige udviklingsmål inden for EU, omfatter følgende:

Med hensyn til bæredygtigt udviklingsmål 1 "Vi skal afskaffe alle former for fattigdom i verden" går Den Europæiske Unions interne rolle i overensstemmelse med nærhedsprincippet primært ud på at støtte medlemsstaterne i bekæmpelsen af fattigdom for at hjælpe dem med at nå det overordnede mål om bekæmpelse af fattigdom, der er fastsat i Europa 2020-strategien, i en situation, hvor krisen har påvirket fremskridtet hen imod dette mål.

Med hensyn til bæredygtigt udviklingsmål 2 "Stoppe sult, opnå fødevarerikkerhed og forbedret ernæring samt fremme bæredygtigt landbrug" har den reformerede fælles landbrugspolitik tre mål, der fortsat er meget relevante og står højt på dagsordenen, nemlig bæredygtig fødevarerproduktion, bæredygtig forvaltning af naturressourcerne og klimaindsatsen og afbalanceret territorial udvikling. På tilsvarende vis sigter den reformerede fælles fiskeripolitik mod at bidrage til bæredygtig fødevarerforsyning gennem bæredygtigt fiskeri og akvakulturaktiviteter. Gennem Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede støtter EU medlemsstaternes foranstaltninger til tilvejebringelse af tilstrækkelige mængder af sikre og nærende fødevarer til de dårligst stillede mennesker. Disse politikker suppleres af forsknings- og innovationsforanstaltninger vedrørende fødevarer- og ernæringsikkerhed såsom FOOD 2030.

Med hensyn til bæredygtigt udviklingsmål 3 "Vi skal sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper" supplerer EU medlemsstaternes foranstaltninger gennem lovgivning og andre initiativer vedrørende folkesundhed, sundhedssystemer og miljørelaterede sundhedsproblemer (herunder luftkvalitet, kemikalier og affald). Sundhed er vigtig for det enkelte menneskes velbefindende og for udformningen af en bæredygtig

økonomi, da det er nøglen til forbedring af arbejdsmarkedsdeltagelse og produktivitet¹¹. Kommissionen vil hjælpe medlemsstaterne med at nå de bæredygtige udviklingsmål, navnlig reducere dødeligheden som følge af kroniske sygdomme, sikre sundhedsydelser af høj kvalitet, styrke kapaciteten til at forebygge og forvalte globale sundhedstrusler (herunder antimikrobiel resistens), udrydde hiv/aids og tuberkulose (og mindske udbredelsen af hepatitis) samt gennemføre konventionen om tobakskontrol.

Med hensyn til bæredygtigt udviklingsmål 4 "Vi skal sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring" har EU fastsat de overordnede Europa 2020-mål for unge, der dropper ud af skolen, og for personer, der får en videregående uddannelse. Gennem færdighedsdagsordenen, strategirammen for uddannelse frem til 2020 vedrørende peerlæring og udveksling og Erasmus+-programmet retter EU sine bestræbelser mod aktivt at støtte medlemsstaterne med at forbedre uddannelsernes kvalitet for at sikre muligheder for unge.

Med hensyn til bæredygtigt udviklingsmål 5 "Vi skal opnå ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder" har ligestilling mellem kønnene været forankret i EU's politiske og retlige ramme siden den europæiske integrations begyndelse, og der udvikles nye politikker med henblik på at tackle den vedvarende ulighed mellem kønnene. På samme måde er bæredygtigt udviklingsmål 10 "Vi skal reducere ulighed i og mellem lande" i centrum for EU's sociale dagsorden og samhørighedspolitik.

Miljøbeskyttelse er nøglen til livskvalitet for nuværende og kommende generationer. Flere bæredygtige udviklingsmål har en stærk miljømæssig dimension, herunder mål 6 "Vi skal sikre bæredygtig adgang og forvaltning af vand og sanitet for alle", mål 14 "Vi skal bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer" og mål 15 "Vi skal beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, fremme bæredygtigt skovbrug, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet". Europas miljøforbedringer i de seneste årtier har været drevet af EU-lovgivningen, der yder en høj grad af beskyttelse på områder såsom vandkvalitet og naturbevarelse. Fugle- og habitatdirektiverne beskytter økosystemerne, og udvidelsen af Natura 2000-netværket af beskyttede områder til 18 % af EU's areal har været et vigtigt resultat. Der er behov for yderligere bestræbelser på at nå EU-målene om at standse tabet af biodiversitet senest i 2020 og genoprette mindst 15 % af de skadede økosystemer. Selv om Europas fiskebestande historisk set har været ramt af overfiskning, genoprettes mange bestande nu som følge af en stærkt videnskabsbaseret fælles fiskeripolitik. Den nyligt vedtagne fælles meddelelse om international havforvaltning¹² indeholder foranstaltninger til sikring af sikker, rent og bæredygtigt forvaltede have.

EU, der stadig står over udfordringer med naturkapitalen, supplerer i stigende grad lovgivningsmæssige tilgange med andre politikker, der har til formål at "at sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer" eller bæredygtigt udviklingsmål 12. På dette område sigter foranstaltninger vedrørende ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi mod at afkoble økonomisk vækst fra brug af ressourcer og miljøforringelse. Bæredygtigt forbrug vil også

¹¹ Det fremgår af den kommende publikation "OECD/EU's Health at a Glance: Europe 2016", at selv om den forventede levealder i EU er steget med syv år i gennemsnit siden begyndelsen af 1990'erne, har der ikke været nogen stigning i antallet af sunde leveår i mange EU-lande.

¹² JOIN(2016) 49 final.

kræve forbrugerpolitikker, der øger bevidstheden og giver forbrugerne mulighed for at træffe informerede valg, som bidrager til bæredygtighed.

På energi- og klimaområdet, dvs. bæredygtigt udviklingsmål 7 "Vi skal sikre, at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris" og mål 13 "Vi skal handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser", har EU fastsat ambitiøse 2030-mål for at reducere drivhusgasemissionerne, forbedre energieffektiviteten og øge andelen af vedvarende energi. Derudover er der givet politisk tilsagn om at afsætte mindst 20 % af EU-budgettet til klimaindsatsen. Kommissionen har allerede foreslået, hvordan drivhusgasemissionerne kan reduceres i alle sektorer af økonomien¹³, og der er en pakke af initiativer, som skal sætte gang i omstillingen til ren energi, på vej. Denne pakke vil fokusere på opfyldelsen af målene om energieffektivitet og vedvarende energi med henblik på at gennemføre den europæiske energiunion og navnlig den energi- og klimapolitiske ramme for 2030. Den vil bidrage til at sætte gang i beskæftigelse og vækst og gøre en hurtig forskel for realøkonomien.

På det socioøkonomiske område sigter Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst mod en beskæftigelsesfrekvens på 75 % for aldersgruppen 20-64 år, hvilket bidrager til at opfylde bæredygtigt mål 8 "Vi skal fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle". Opsvinget på arbejdsmarkedet blev styrket i løbet af 2015 og 2016 med betydelige forbedringer i de fleste indikatorer. Beskæftigelsesfrekvensen (20- til 64-årige) steg i EU med 0,9 procentpoint i 2015 og blev ved med at stige op til 71,1 % i andet kvartal 2016 og oversteg dermed niveauet fra før krisen på 70,3 % (på årsbasis) i 2008¹⁴. Selv om skævhederne på arbejdsmarkedet i alle medlemsstaterne mindskes, er de fortsat store sammenlignet med perioden før krisen, og der er fortsat udfordringer med hensyn til ungdomsarbejdsløshed og arbejdsløshed blandt handicappede i flere medlemsstater.

Under bæredygtigt udviklingsmål 9 "Vi skal bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation" omfatter investeringsplanen for Europa strategiske investeringer på nøgleområder såsom infrastruktur, forskning og innovation samt risikovillige investeringer for små virksomheder. Også de europæiske struktur- og investeringsfonde¹⁵ omfatter investeringer i infrastruktur og forskning og udvikling. Connecting Europe-faciliteten finansierer robuste netværk og infrastrukturer på transport-, telekommunikations- og energiområdet. Forskning og innovation, der understøtter gennemførelsen af praktisk taget alle bæredygtige udviklingsmål, finansieres gennem rammeprogrammet for forskning og udvikling (Horisont 2020). Den europæiske resultattavle for innovation for 2016 viser fortsat et betydeligt præstationsforspring for EU i forhold til mange andre, og udfordringen er at bevare denne position.

Med hensyn til bæredygtigt udviklingsmål 11 "Vi skal gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige" tegner byer i EU, anført af Stockholm, Wien,

¹³ COM(2016) 500.

¹⁴ Eurostat.

¹⁵ De Europæiske Struktur- og Investeringsfonde (ESIF): de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene), nemlig de tre fonde under samhørighedspolitikken (dvs. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Samhørighedsfonden (SF) og Den Europæiske Socialfond (ESF)), Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF).

London, Frankfurt og Hamburg, sig for fem af de otte mest bæredygtige byer¹⁶. Den Europæiske Unions dagsorden for byer er en fælles bestræbelse mellem Kommissionen, medlemsstaterne og de europæiske byer på at styrke den bymæssige dimension af de europæiske og nationale politikker. I overensstemmelse med FN's nye dagsorden for byer styrker EU byområdernes robusthed gennem forebyggelse af katastrofe- og klimarelaterede risici. EU's borgmesteraftale om klima og energi er et lokalt og regionalt bottom-up-initiativ til integreret tackling af afbødning og tilpasning til klimaændringer og adgang til sikker og bæredygtig energi til en overkommelig pris.

Med hensyn til bæredygtigt udviklingsmål 16 "Vi skal støtte fredelige og inkluderende samfund. Give alle adgang til retssikkerhed og opbygge effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer" er der indført EU-politikker og -lovgivning, idet mange af de underliggende principper er forankret i traktaten om Den Europæiske Union, og EU's charter om grundlæggende rettigheder er mere vidtgående end den ambition, der er fastsat i dette udviklingsmål.

Under bæredygtigt udviklingsmål 17 "Vi skal revitalisere det globale partnerskab for bæredygtig udvikling og styrke midlerne til at nå målene" vil Kommissionen i tæt samarbejde med medlemsstaterne arbejde på at gennemføre dagsordenen ved at indføre fremmende politikker, tilvejebringe tilstrækkelige finansielle midler til gennemførelse fra alle kilder, herunder den private sektor, kapacitetsopbygning, videnskab, teknologi og innovation, handel, sikre sammenhæng mellem politikkerne og oprette partnerskaber til styrkelse af gennemførelsen. Strategien "Handel for alle"¹⁷, der blev vedtaget efter FN's 2030-dagsorden, forpligter EU til at føre en ansvarlig handels- og investeringspolitik som et instrument til gennemførelse af de bæredygtige udviklingsmål, der bidrager til at sætte gang i beskæftigelsen, bæredygtig vækst og investeringer i og uden for Europa.

Endvidere supplerer flere af EU's finansieringsinstrumenter europæiske politikker og foranstaltninger og bidrager på horisontal vis til de bæredygtige udviklingsmål. F.eks. er samhørighedspolitikken – gennem de europæiske struktur- og investeringsfonde – EU's vigtigste investeringspolitik, der har til formål at opnå økonomisk, social og territorial samhørighed ved at mindske skævhederne mellem udviklingsniveauerne i forskellige regioner. Den bidrager til Europa 2020-strategien og til de forskellige udviklingsbehov i alle EU's regioner med 350 mia. EUR i perioden 2014-2020. Også EU's rammeprogram for forskning og udvikling, Horisont 2020, er tværgående og finansierer projekter, der understøtter mange bæredygtige udviklingsmål. EU sikrer på forskellige måder, at der opnås synergier mellem finansieringsinstrumenter og politikker.

2.2. Bidraget fra Kommissionens ti prioriteter til 2030-dagsordenen

Den nuværende Kommissions politiske dagsorden fokuserer på job, vækst, retfærdighed og demokratisk forandring som følge af drøftelser med Europa-Parlamentet og er inspireret af Det Europæiske Råds "strategiske dagsorden for Unionen i en tid med forandringer". De ti prioriteter på dagsordenen berører en række vigtige udfordringer for Europa. Mange af de bæredygtige udviklingsmål er tæt forbundet med disse udfordringer og Kommissionens målsætninger inden for rammerne af de ti prioriteter.

¹⁶Arcadis, Indeks over bæredygtige byer 2016 (2016).

¹⁷COM(2015) 497 final.

I nedenstående afsnit uddrages de mest relevante synergier mellem de bæredygtige udviklingsmål og de ti prioriteter. Den fulde udnyttelse af disse synergier mellem de bæredygtige udviklingsmål og Kommissionens højeste prioriteter sikrer et stærkt politisk ejerskab, og man undgår, at gennemførelsen af de bæredygtige udviklingsmål finder sted i et politisk tomrum.

Endvidere fokuseres der i afsnit 2.3 på de mest relevante forpligtelser i EU's optræden udadtil, der dækker prioritet 6 om handel og prioritet 9 om en stærkere global aktør.

Størstedelen af arbejdet under prioritet 1 "Nyt skub i beskæftigelse, vækst og investeringer" er direkte knyttet til opfyldelsen af forskellige bæredygtige udviklingsmål og tager fat på de vigtige bæredygtighedsudfordringer, som Europa står over for.

Siden den globale økonomiske og finansielle krise har EU lidt under høj arbejdsløshed samt mangel på investeringer og konkurrenceevne. Fattigdom og ulighed giver fortsat anledning til bekymring. Den europæiske sociale model vil ikke være bæredygtig i fremtiden, hvis væksten forbliver på sit nuværende niveau. I et aldrende samfund med en aktual fordeling mellem erhvervsaktive og ikke-erhvervsaktive på 2:1 i gennemsnit på EU-plan¹⁸ vil de fremtidige pensionsforpligtelser i nogle medlemsstater stige betydeligt¹⁹, mens ungdomsarbejdsløshedstallene fortsat er høje.

Det er grunden til, at den højeste prioritet, siden den nuværende Kommission trådte til, har været at sætte skub i beskæftigelsen, væksten og investeringerne. Europas dokumenterede resultater inden for vellykket socioøkonomisk udvikling i løbet af de sidst 60 år skal udvides gennem bæredygtig jobskabelse for at skabe muligheder for kommende generationer og forbedre resultaterne med hensyn til mindskelse af fattigdom og ulighed. Dette vil sikre Europas langsigtede konkurrenceevne i den globale økonomi og samtidig bevare den europæiske levevis.

I et globalt konkurrencepræget miljø, hvor EU ikke bør konkurrere med lave lønninger, er investeringer i **kvalitetsuddannelse (bæredygtigt udviklingsmål 4)** og i unge afgørende for sikringen af bæredygtig og inklusiv vækst. Kernekompetencen ligger hos medlemsstaterne, men for at støtte dem skal alle disponible instrumenter på EU-plan såsom Erasmus+ og samhørighedspolitikken udnyttes fuldt ud. Europas fremgang og levevis er baseret på det største aktiv, nemlig dets befolkning. Fra 2010 til 2014 faldt investeringerne i uddannelse med 2,5 % i EU som helhed²⁰. Intelligente investeringer, der forbedrer kvaliteten af færdighederne og styrker uddannelsessystemernes resultater, er vigtige. Kommissionen vil næste år tage fat på at modernisere uddannelserne og forbedre kvaliteten af lærlingeuddannelserne og i højere grade følge de nyuddannede. Ungdomsgarantien vil blive styrket som et værktøj til at investere i unge, i deres færdigheder og i deres første skridt i et karriereforløb.

¹⁸ Eurostat.

¹⁹ Rapporten om befolkningsaldring fra 2015: Economic and budgetary projections for the EU-28 Member States (2013-2060).

²⁰ Rapporten om uddannelsesovervågning 2016.

Investeringsplanen for Europa²¹ (f.eks. *bæredygtigt udviklingsmål 8, 9, 12 og 13*) har til formål at tilvejebringe supplerende investeringer i realøkonomien på 500 mia. EUR gennem Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSD) frem til 2020. Investeringer i flere strategiske sektorer såsom uddannelse, sundhedsvæsen, vand, energi, transport og anden infrastruktur, industrier og landbrug og fremme af fremtidsorienterede initiativer såsom vedvarende energi, cirkulær økonomi og afbødning af og tilpasning til klimaændringer har været en vigtig del af succesen med den første fase af EFSD. Med hensyn til anden fase, EFSD 2.0²², har Kommissionen foreslået et kvantitativt mål (40 %) for målrettede projekter vedrørende klimaændringer. Opsøgende aktiviteter på højeste niveau vil fremme fremadskuende projekter, ikke blot for klimamålet, men for at sikre gennemførelsen af bredere bæredygtige vækstprojekter. Det nye forslag vil endvidere gøre det lettere at kombinere finansieringen med andre større finansieringskilder såsom de europæiske struktur- og investeringsfonde for at støtte bæredygtig vækst i flere sektorer i EU.

Den **cirkulære økonomi** (*bæredygtigt udviklingsmål 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14 og 15*) indebærer en forandringsdagsorden med et betydeligt antal nye job og et betydeligt vækstpotentiale og fremme af bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre. Fokus på ressourceeffektivitet og begrænsning af affald i en situation med hurtig udtømning af de globale ressourcer giver EU en konkurrencefordel og fremmer innovation. Det skaber lokale jobs på alle kompetenceniveauer og giver mulighed for social integration. Overgangen til den cirkulære økonomi giver Europa mulighed for at modernisere sin økonomi og gøre den mere fremtidssikret, grøn og konkurrencedygtig. Den cirkulære økonomi bidrager også til lavere CO₂-emissionsniveauer og energibesparelser samt mindre luft-, jord- og vandforurening. Gennemførelsen af handlingsplanen for cirkulær økonomi 2015 står fortsat højt på Kommissionens dagsorden, sådan som det blev bekræftet i arbejdsprogrammet for 2017.

Overvågningsrammen for den cirkulære økonomi i Europa vil være klar i 2017. For at øge investeringerne i den cirkulære økonomi vil der blive tilvejebragt en platform til støtte for finansieringen af den cirkulære økonomi. Et andet nyt initiativ i 2017 vil være en samlet strategi for plast med henblik på at forbedre økonomien i forbindelse med samt kvaliteten og indførelsen af plastgenvinding og -genbrug og reduktion af udledningen af (mikro)plast i miljøet. Det vil hjælpe den europæiske industri med i fremtiden at udvikle plast, der er mindre afhængig af fossile brændsler, og som tilvejebringer løsninger med hensyn til reduktion af den globale **havforurening** (*bæredygtigt udviklingsmål 14*). For at fremme sikker genbrug af rensede spildevand vil der blive fastsat minimumskrav for genanvendt vand (*bæredygtigt udviklingsmål 6*). Der vil blive gjort en indsats for at skabe bæredygtige fødevarer og forebygge **madspild** (*bæredygtigt udviklingsmål 12*) gennem EU-plattformen for fødevarer og madspild med henblik på at støtte FN's mål om at halvere det samlede madspild pr. indbygger frem mod 2030. Der er planlagt en målrettet indsats for at lette fødevarer og sikker brug af fødevarer, der ikke er egnede til konsum, til produktion af dyrefoder samt en mere effektiv datomærkning på fødevarer.

Gennemførelsen af **EU's miljølovgivning** (*bæredygtigt udviklingsmål 6, 14 og 15*) er fortsat vigtig for den langsigtede bæredygtighed og er uløseligt forbundet med de bredere økonomiske og samfundsmæssige udfordringer. Som fremhævet i syvende miljøhandlingsprogram er opretholdelse og forbedring af vores naturressourcegrundlag også

²¹ COM(2014) 903 final.

²² COM(2016) 581 final.

vigtig for, at vores økonomiske sektorer kan levere deres tjenester, f.eks. landbrug, fiskeri og energi. Kommissionen vil styrke dokumentationen for de fremskridt, der gøres med miljømålsætningerne, gennem revision af gennemførelsen af miljøreglerne og vil iværksætte initiativer til forenkling af miljørapportering, lette adgangen til domstolsprøvelse og støtte overholdelsen af miljøreglerne i medlemsstaterne (**bæredygtigt udviklingsmål 17**).

Landbruget (bæredygtigt udviklingsmål 2) spiller en vigtig rolle i 2030-dagsordenen og i enhver bæredygtig fremtid, da det hænger uløseligt sammen med spørgsmål såsom beskæftigelse, fødevarer, luft, klimaændringer, vand, jord og biodiversitet (**bæredygtigt udviklingsmål 8, 12, 6, 13 og 15**). Kommissionen vil derfor fortsætte arbejdet og gennemføre en bred høring om forenkling og modernisering af den fælles landbrugspolitik for at maksimere dens bidrag til Kommissionens ti prioriteter og målene for bæredygtig udvikling.

EU har med sit arbejde med prioritet 3 "En modstandsdygtig energiunion med en fremadskuende politik for klimaforandringer" vedtaget en klar ramme for 2030 og arbejder aktivt hen imod opfyldelsen af de to relevante bæredygtige udviklingsmål.

EU er den største energiimportør i verden²³ og sårbart over for forsyningschok. Derfor er energisikkerhed, markedsintegration, energieffektivitet og udnyttelse af egne energiresourcer, navnlig bæredygtige energiresourcer, vigtig, så vi kan mindske vores afhængighed af eksterne leverandører, samtidig med at vi dekarboniserer økonomien og fremmer nye erhvervssektorer. Europa har behov for at træffe de rette valg, nu hvor skiftet til en lavkulstoføkonomi vil blive vanskeliggjort af de økonomiske, sociale og miljømæssige omkostninger ved fragmenterede energimarkeder. Målet med **energiunionen** er at sikre økonomisk overkommelig, sikker og bæredygtig energi til virksomheder og husholdninger (**bæredygtigt udviklingsmål 7**). Energiunionen fremmer energisamarbejde og -integration for at nå disse mål. Navnlig vedvarende energi og energieffektivitet er kernen i denne EU-strategi, da de spiller en stadig vigtigere rolle i tacklingen af klimaændringerne, samtidig med at de forbedrer energisikkerheden og styrker EU's industrielle og teknologiske førerposition.

Parisaftalen fra 2015 er en historisk milepæl i den globale bekæmpelse af **klimaændringer (bæredygtigt udviklingsmål 13)**, en succes for verden og en bekræftelse af EU's vej hen imod en klimaresistent lavemissionsøkonomi. EU har sat et ambitiøst mål for hele EU's økonomi om at reducere drivhusgasemissionerne med mindst 40 % frem til 2030. Målet er baseret på globale fremskrivninger, som stemmer overens med Parisaftalens ambitioner på mellemlang sigt. EU vil fortsat gå foran med et godt eksempel og handle gennem reguleringspolitikker med henblik på at reducere emissioner og styrke tilpasningen til klimaændringer og katastroferisikostyring, men også gennem faktorer, der kan fremskynde offentlige og private investeringer i innovation og modernisering i alle nøglesektorer. Lavemissionsmobilitetsstrategien bidrager til at opnå et konkurrencedygtigt og ressourceeffektivt transportsystem. Med hensyn til luftfart og skibsfart spillede EU en førende rolle i de globale aftaler, der blev indgået i år med henblik på at tackle emissioner. Der forhandles om forslag til fremskyndelse af overgangen til en lavkulstoføkonomi, som omfatter alle sektorer af EU's økonomi²⁴.

²³ Eurostat og Det Internationale Energiagentur.

²⁴ COM(2015) 337 final, COM(2016) 482 final og COM(2016) 479 final.

Under prioritet 4 "Et mere uddybet og mere fair indre marked med et styrket industrigrundlag", navnlig kapitalmarkedsunionen, fremmes en ny og fremadskuende strategi for at sikre bæredygtig finansiering i tilknytning til flere bæredygtige udviklingsmål.

Bæredygtig finansiering (bæredygtigt udviklingsmål 8, 9, 13, 14 og 15) står højt på dagsordenen i G20 og i Europa, og finansministrene, reguleringsmyndighederne og industrien overvejer alle aktivt, hvad der kan gøres. I lyset af de bæredygtige udviklingsmål, Parisaftalen og overgangen til en kulstoffattig, klimaresistent, mere cirkulær og ressourceeffektiv økonomi ønsker EU, at det nuværende finansielle system i højere grad tilpasses dets politikker til støtte for bæredygtig vækst og investeringer. I den forbindelse omfatter **kapitalmarkedsunionen** konkrete initiativer, f.eks. vedrørende grønne obligationer, fremme af langsigtede investeringer eller forsigtighedsaspekter i tilknytning til reguleringen af bankerne. Endvidere er der blevet indført et system, der skal sikre øget gennemsigtighed for investorer vedrørende offentliggørelsen af ikkefinansielle oplysninger og oplysninger om diversitet, herunder om miljøspørgsmål, sociale aspekter og medarbejderaspekter, respekt for menneskerettigheder, bekæmpelse af korrupsion, bestikkelse og andre spørgsmål. Fastlæggelsen af en sammenhængende EU-strategi for bæredygtige finanser vil bidrage til at identificere, prioritere og klassificere de måder, hvorpå EU's finanspolitiske reform kan muliggøre og mobilisere en strøm af (offentlig og privat) kapital i retning af bæredygtige investeringer.

Kommissionen vil som et første skridt nedsætte en ekspertgruppe på højt plan til at rådgive om udviklingen af en overordnet og samlet EU-strategi for bæredygtige finanser, navnlig med hensyn til de udfordringer, som klima- og miljørisici udgør for det finansielle system, og behovet for at udnytte de finansielle markeder til at tackle disse udfordringer. Ekspertgruppen vil også overveje, hvordan relevante anbefalinger kan udvides til andre dimensioner af bæredygtighed. Dette burde gøre det muligt for EU at bevare føringen på internationalt plan med hensyn til udviklingen af bæredygtige markeder. Kommissionen vil følge op på dette arbejde ved midtvejsrevisionen af kapitalmarkedsunionen i 2017.

Under prioritet 5 "En mere udbygget og mere fair Økonomisk og Monetær Union" bidrager navnlig den europæiske søjle for sociale rettigheder og indsatsen for virksomhedernes sociale ansvar til at tackle udfordringerne med arbejde i det 21. århundrede som krævet i de bæredygtige udviklingsmål.

I forbindelse med hurtige økonomiske, arbejdsmarkedsmæssige, sociale, demografiske og teknologiske ændringer er spørgsmålet om inklusiv og bæredygtig vækst, beskæftigelse og anstændigt arbejde (**bæredygtigt udviklingsmål 8**) mere aktuelt end nogensinde for Europa. I kølvandet på krisen sigter **den europæiske søjle for sociale rettigheder** mod at sætte social retfærdighed i centrum for EU's politikker. Et sæt nøgleprincipper for gennemførelsen af beskæftigelses- og social- og arbejdsmarkedspolitikken vil bidrage til, at der bedre kan tages hensyn til nye økonomiske, sociale og demografiske tendenser. Sundhedsydelser er et af de elementer, der spiller en rolle med hensyn til at sætte skub i den menneskelige kapital for så vidt angår produktivitet og arbejdsmarkedsdeltagelse. Som en måde til at fremme social konvergens og arbejdsmarkedskonvergens i opadgående retning, navnlig i euroområdet, vil søjlen bidrage til at opfylde **bæredygtigt udviklingsmål 1, 3 og 10**.

Endvidere tilskyndes den private sektor i forbindelse med EU's indsats for **virksomhedernes sociale ansvar og ansvarlig forretningsførelse** til at bidrage til opfyldelsen af de sociale og miljømæssige mål og dermed fremme retfærdig og bæredygtig vækst og beskyttelse af sociale

rettigheder (*bæredygtigt udviklingsmål 8*). Gennem de globale forsyningskæder bidrager EU's politikker til en mere bæredygtig praksis for skovforvaltning, bedre arbejds- og miljøforhold i tekstilindustrien og i skibsophugningssektoren, bekæmpelse af ulovligt fiskeri og handel med konfliktminerale og udryddelsestruede arter. Kommissionen vil intensivere sit arbejde med ansvarlig forretningsførelse og fokusere på konkrete foranstaltninger for at tackle nuværende og fremtidige sociale, miljømæssige og forvaltningsmæssige udfordringer på grundlag af de hovedprincipper og den politiktilgang, der er fastlagt i Kommissionens strategi for virksomheders sociale ansvar fra 2011.

Prioritet 7: "Et område med retfærdighed og grundlæggende rettigheder baseret på gensidig tillid" omfatter fortsatte politiske reformer i relation til de bæredygtige udviklingsmål vedrørende retlige anliggender og ligestilling mellem kønnene.

Effektive **retssystemer** spiller en afgørende rolle for opretholdelsen af retsstatsprincippet og for Unionens grundlæggende værdier (*bæredygtigt udviklingsmål 16*). De er også en forudsætning for et investerings- og erhvervsvenligt klima. EU tilskynder medlemsstaterne til at forbedre effektiviteten af deres nationale retssystemer inden for rammerne af det europæiske semester, EU's årlige samordningsproces for de økonomiske politikker.

Ligestilling mellem kønnene (bæredygtigt udviklingsmål 5) er en af Den Europæiske Unions grundlæggende værdier og går tilbage til 1957 og Romtraktatens princip om lige løn for lige arbejde. I dag er aktive politikker fortsat en nødvendighed for bedre at kunne udnytte kvinders talent og forbedre deres deltagelse i arbejdsmarkedet, deres økonomiske uafhængighed, løn og pension, sikre en ligelig kønsfordeling i ledelsesstillinger, bekæmpe kønsbaseret vold og øge ligestillingen i vores optræden udadtil. Der er gjort fremskridt i de senere år, f.eks. i form af den højeste beskæftigelsesfrekvens, der nogensinde er registreret for kvinder (65,3 % i andet kvartal 2016 mod 62,8 % i 2008²⁵), selv om der fortsat er et ligestillingsefterslæb på beskæftigelsesområdet. Fra 2003 til 2016 steg andelen af kvindelige bestyrelsesmedlemmer i de største børsnoterede selskaber i EU fra 8,5 % til 23 %²⁶. Udfordringerne med hensyn til forskellen i løn og pension er fortsat store: de kønsbestemte forskelle med hensyn til løn og pension viser ingen tegn på indsnævring. Selv om kvinder udnytter fordelene ved uddannelse, fik de i 2014 stadig 16,7 % mindre i løn end mænd pr. arbejdstime, og deres pension er i gennemsnit 40 % lavere end mænds pension²⁷. Kommissionen er gennem sin "strategiske indsats for ligestilling mellem kønnene 2016-2019" fast besluttet på at arbejde hen imod ligestilling mellem kønnene på prioriterede områder og vil i 2017 fremlægge et initiativ til fremme af en bedre balance mellem arbejde og privatliv for kvinder og mænd.

I forbindelse med flygtningekrisen støtter arbejdet med prioritet 8 "Hen imod en ny migrationspolitik" fremskridt hen imod flere bæredygtige udviklingsmål.

Verden står over for de største flygtningestrømme siden slutningen af 2. verdenskrig med mere end 65 mio. tvangsfordrevne mennesker på verdensplan²⁸. I den forbindelse er der behov for en ny omfattende migrationspolitik, der fremmer lovlige kanaler og tackler ulovlige

²⁵ Eurostat.

²⁶ http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/gender-decision-making/database/business-finance/supervisory-board-board-directors/index_en.htm

²⁷ Eurostat.

²⁸ FN's Højkommissariat for Flygtninge (UNHCR), "Global trends: forced displacement in 2015" (2015)

migrationsstrømme og dermed redder liv, bevarer den menneskelige værdighed og bidrager til at støtte vækst og mindske ulighed (f.eks. *bæredygtigt udviklingsmål 1 og 10*). Migrationsforvaltning er et fælles ansvar, ikke kun blandt EU-medlemsstaterne, men også i forhold til transitlandene og oprindelseslande. Den europæiske migrationsdagsorden²⁹ og dens opfølgingsforanstaltninger, herunder den nye ramme for partnerskaber med tredjelande³⁰, tilvejebringer en sådan samlet strategi baseret på respekt for grundlæggende rettigheder, tillid, solidaritet og gensidig ansvarlighed.

2.3. Den Europæiske Union er en global partner, der er fast besluttet på at fremme 2030-dagsordenen

Visionen i 2030-dagsordenen er fuldt forenelig med målsætningerne i **EU's optræden udadtil**, herunder skabelse af bæredygtig udvikling³¹. Den globale strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik³² fastlægger den strategiske retning for EU's optræden udadtil og identificerer klare forbindelser til 2030-dagsordenen. Den fremhæver betydningen af en samlet tilgang i EU's optræden udadtil og behovet for en integreret EU-tilgang med henblik på at styrke EU's indflydelse med hensyn til at reagere på og forebygge voldelige konflikter og kriser samt forbedre kontinuiteten mellem EU og dets medlemsstater. De bæredygtige udviklingsmål vil være en tværgående dimension i alt arbejde med at fremme den globale strategi³³. Den globale strategi understreger, at der er en direkte forbindelse mellem vores sikkerhed og velstanden i vores omkringliggende regioner, herunder EU's udvidelses- og nabolande. I overensstemmelse med de bæredygtige udviklingsmål er fremme af staternes og samfundenes robusthed på alle niveauer en måde til at fremme stabilitet og bæredygtig udvikling på globalt plan, samtidig med at Europas egen sikkerhed og velstand styrkes.

EU's udvidelsespolitik vil fortsat fokusere på retsstaten, herunder sikkerhed, grundlæggende rettigheder, demokratiske institutioner og reform af den offentlige forvaltning samt økonomisk udvikling og konkurrenceevne. Dette grundlag for opfyldelsen af Københavns- og Madridkriterierne for medlemskab er fuldt foreneligt med grundlaget i 2030-dagsordenen.

Med den reviderede **europæiske naboskabspolitik** (2015) blev der indført differentierede partnerskaber med nabolandene med stabilisering som det overordnede mål. Den giver EU de nødvendige værktøjer til at række ud til partnerlandene i relation til sikkerhed, opbygning af modstandskraft, god regeringsførelse, demokrati og menneskerettigheder, økonomisk udvikling, forbindelsesmuligheder, energi, migration og mobilitet og støtter dermed bæredygtig udvikling.

EU's indsats spiller en særlig rolle med hensyn til at støtte **forebyggelse, styring og løsning af kriser** rundt om i verden med sine missioner inden for rammerne af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, et betydeligt finansielt bidrag til fredsfaciliteten for Afrika og det seneste forslag om at støtte kapacitetsopbygning for sikkerhed og udvikling inden for den nye

²⁹ COM(2015) 240 final.

³⁰ COM(2016) 385 final.

³¹ Se artikel 21, stk. 2, litra d), i traktaten om Den Europæiske Union.

³² A Global Strategy for the European Union's Foreign and Security Policy "Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe", juni 2016.

³³ Rådets konklusioner om opfølgningen af EU's globale strategi for udenrigs- og sikkerhedspolitik (punkt 5) af 17. oktober 2016.

strategiske ramme for reform af sikkerhedssektoren³⁴. EU vil fremme et bredere sikkerhedskoncept, der omfatter inklusive og ansvarlige institutioner på alle niveauer.

EU fremmer en **rettighedsbaseret tilgang** til udviklingssamarbejde, hvis gennemførelse er afgørende for opfyldelsen af de bæredygtige udviklingsmål. Denne tilgang omfatter menneskerettigheder og fremmer inklusion og deltagelse, ikkeforskelsbehandling, lighed og retfærdighed, gennemsigtighed og ansvarlighed. Ligestilling mellem kønnene er kernen i EU's værdier og er forankret i dets retlige og politiske ramme. EU vil fremme kvinders rettigheder, ligestilling mellem kønnene og selvstændiggørelse af kvinder og piger på alle områder af dets optræden udadtil.

EU's udviklingspolitik spiller en central rolle i gennemførelsen af 2030-dagsordenen. Som verdens største udviklingsaktør har EU og dets medlemsstater stor indflydelse på opfyldelsen af de bæredygtige udviklingsmål på verdensplan. Derfor fremlægger Kommissionen i dag sammen med denne meddelelse et forslag til **en ny europæisk konsensus om udvikling**³⁵, der afspejler 2030-dagsordenens helhedsorienterede tilgang. Forslaget til en ny konsensus har til formål at nå det primære mål om fattigdomsudryddelse ved systematisk at integrere de sociale, økonomiske og miljømæssige dimensioner og styrke sammenhængen mellem udvikling og sikkerhed, humanitære spørgsmål og migrationsspørgsmål.

Forslaget til en ny europæisk konsensus udgør også et paradigmeskift i henseende til gennemførelsesmidler. Det går ud over et traditionelt fokus på international udviklingsbistand for at tilvejebringe de langt større midler, der kræves for at finansiere de bæredygtige udviklingsmål, og kombinerer bistand med indenlandske ressourcer og private investeringer. Det understreger også den rolle, som indenrigspolitik og international politik spiller, herunder sammenhæng mellem politikkerne. Den nyligt foreslåede **plan for europæiske eksterne investeringer**³⁶, der bygger på vellykkede erfaringer med investeringsplanen for Europa, er en god illustration af denne nye tilgang til gennemførelsesmidler.

I forslaget til en ny europæisk konsensus om udvikling foreslår Kommissionen en ny måde at samarbejde med partnerlandene og medlemsstaterne på – fra fælles programmering til fælles foranstaltninger – for at sikre større sammenhæng, komplementaritet og effektivitet. Der er et klart behov for at fremme mere differentierede **partnerskaber** i overensstemmelse med vores partners udviklingsmuligheder og -behov – idet fokus fortsat skal ligge på de fattigste og mest sårbare lande, samtidig med at de mest avancerede udviklingslandes betydning for opfyldelsen af de bæredygtige udviklingsmål anerkendes. Meddelelsen om de fremtidige forbindelser med Gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet om **en ramme som afløsning for Cotonouaftalen**³⁷, der også blev vedtaget sammen med denne meddelelse, er et nøgleeksempel på denne skræddersyede partnerskabsstrategi.

EU's humanitære bistand spiller en vigtig rolle for ydelsen af livreddende bistand og bidrager til at mindske sårbarhed og beskytte den menneskelige værdighed. Koncentrationen af ekstrem og kronisk fattigdom i skrøbelige stater ledsages ofte af tilbagevendende cyklusser af naturkatastrofer og altødelæggende konflikter, der fører til stadigt alvorligere humanitære situationer, der truer de udviklingsmæssige gevinster yderligere og påvirker stabiliteten i hele regioner og samfund negativt. EU er førende inden for opbygning af modstandskraft i de mest sårbare samfund. Det fastlægger vejen frem for et mere effektivt samarbejde, der samler den

³⁴ JOIN(2016) 31 final.

³⁵ COM(2016) 740 final.

³⁶ COM(2016) 581 final.

³⁷ JOIN(2016) 52 final.

humanitære indsats, det langsigtede udviklingssamarbejde og det løbende politiske engagement, hvorved det bidrager til udryddelse af fattigdom.

EU's handelspolitik som omhandlet i meddelelsen "Handel for alle" støtter fuldt ud den bæredygtige udvikling på verdensplan, navnlig gennem dens fokus på sammenhængen mellem handel og udvikling. Handelsaftaler såsom de økonomiske partnerskabsaftaler og handelsordninger såsom "Alt undtagen våben" (EBA) og den forbedrede generelle præferenceordning (GSP+) yder stærk støtte til bæredygtig udvikling ved at kæde handel sammen med udvikling og god regeringsførelse.

EU's indflydelse uden for dets grænser er ikke begrænset til dagsordenen for dets optræden udadtil. Mange af EU's politikker med indenlandsk dimension bidrager til gennemførelsen af de bæredygtige udviklingsmål på verdensplan. **Skabelse af sammenhæng mellem alle EU-politikker** er derfor afgørende for opfyldelsen af de bæredygtige udviklingsmål. Sammenhæng i udviklingspolitikken er et vigtigt element i EU's svar på den udfordring med bæredygtig udvikling, der er fast forankret i de europæiske traktater. Konkrete projekter såsom energiforbindelser i Afrika og med Europa på tværs af Middelhavsområdet samt EU's løbende indsats hen imod bæredygtige globale forsyningskæder såsom i træ- og beklædningssektoren viser merværdien af en sammenhængende strategi.

3. HVORDAN EU VIL FREMME GENNEMFØRELSEN AF 2030-DAGSORDENEN

3.1. Forvaltningspraksis

Bæredygtig udvikling kræver en helhedsorienteret politisk tilgang på tværs af sektorer for at sikre, at økonomiske, sociale og miljømæssige udfordringer tackles samlet. Derfor er bæredygtig udvikling i sidste instans et spørgsmål om forvaltningspraksis og kræver de rette instrumenter til at sikre politisk konsekvens på tværs af tematiske områder samt mellem EU's optræden udadtil og dets andre politikker.

Den **nye struktur under den nuværende Kommission** med næstformænd og dens projektbaserede tilgang er et vigtigt instrument, som letter arbejdsgangen. Projektgrupper, der samler forskellige sektorvise synsvinkler, har til formål at sikre, at bestræbelserne på ét politisk område styrker initiativer på andre områder, hvilket skaber en mere samordnet og gensidigt styrkende dagsorden. Endvidere omfatter embedet som førstestæformand et horisontalt ansvar for bæredygtig udvikling. For at sikre politisk sammenhæng vil førstestæformanden spille en koordinerende rolle med at fremme Kommissionens arbejde ved aktivt at gennemføre 2030-dagsordenen.

Anvendelsen af Kommissionens **værktøjer til bedre regulering** er en anden måde til at sikre, at bæredygtig udvikling integreres yderligere i europæiske politikker. Alle Kommissionens konsekvensanalyser skal evaluere de miljømæssige, sociale og økonomiske virkninger, sådan at bæredygtighedsaspektet tages behørigt i betragtning og indregnes. Efterfølgende evalueringer skal også analysere alle tre dimensioner i en stærk, integreret tilgang. Styrkede retningslinjer for konsekvensanalyser og forbedrede analyser, der bekræftede denne integreringsproces, var en nøglekomponent i pakken om bedre regulering, der blev vedtaget i 2015. Inddragelse af interessenter og offentlige høringer udgør en anden komponent i værktøjsskassen for bedre regulering med henblik på at opfylde det rummelighedskrav, der er kernen i 2030-dagsordenen.

Det europæiske semester har som EU's ramme for økonomisk styring et stærkt fokus på beskæftigelse og sociale resultater og fremmer dermed en mere bæredygtig socioøkonomisk model i Den Europæiske Union.

3.2. Finansiering

EU-budgettet, der udgør ca. 1 % af EU's bruttonationalindkomst (BNI), er et investeringsbudget, der supplerer de nationale budgetter og den brede vifte af EU-politikker og reguleringsinstrumenter med henblik på at tackle udfordringer både på europæisk og internationalt plan. Kommissionen har allerede i vidt omfang inkorporeret de økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner, der er kernen i de bæredygtige udviklingsmål, i EU's budget og udgiftsprogrammer. Resultatrammen for EU's udgiftsprogrammer for 2014-2020 indeholder allerede relevante elementer, der skal gøre det muligt at rapportere om disse tre dimensioner.

EU-budgettet, der fokuserer på initiativet vedrørende resultater (BFOR)³⁸, har også til formål at sikre, at hver euro af skatteydernes penge, der gives ud, bidrager mest muligt til at forbedre vores fremtid. Skiftet fra at måle udgifter til at måle resultater – fra hovedsagelig at sikre overholdelse af reglerne til også at tilstræbe flest mulige resultater – sikrer, at der på tilstrækkeligt fleksibel vis afsættes ressourcer til dækning af presserende behov og fokusering på prioriteter.

Investeringsplanen for Europa henviser navnlig til de bæredygtige udviklingsmål og fremmer sammenhængen med EU-budgettet. Forskellige politikker såsom de **europæiske struktur- og investeringsfonde** og instrumenter såsom **Connecting Europe-faciliteten** anvendes sideløbende med finansiering fra **Den Europæiske Investeringsbank** for at fremme bæredygtige mål såsom energieffektivitet og ren transport gennem anvendelsen af innovative finansieringsinstrumenter, der bidrager til at opnå det nødvendige investeringsomfang. Der er også givet politisk tilsagn om at afsætte mindst 20 % af EU-budgettet til klimaindsatsen. Endvidere forventes **Horisont 2020** at bidrage med mindst 60 % af sit budget til bæredygtig udvikling og med 35 % til klimaindsatsen. Som led i det globale partnerskab til gennemførelse af de bæredygtige udviklingsmål (**bæredygtigt udviklingsmål 17**) er EU kollektivt forpligtet til at yde 0,7 % af BNI som **officiel udviklingsbistand** inden for 2030-dagsordenens tidsramme. EU vil også kollektivt yde 0,15 % af BNI som officiel udviklingsbistand til de mindst udviklede lande på kort sigt og nå op på 0,20 % inden for 2030-dagsordenens tidsramme.

Hvis man kigger frem mod den flerårige finansielle ramme efter 2020, vil Kommissionen undersøge, hvordan EU-budgetterne og de fremtidige finansielle programmer bedst kan fortsætte med at yde passende bidrag til gennemførelsen af 2030-dagsordenen og støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser.

3.3. Måling af fremskridt på nationalt plan, FN-plan, regionalt plan, EU-plan og globalt plan

Det er vigtigt at holde øje med fremskridtet på en systematisk og gennemsigtig måde. Ifølge 2030-dagsordenen skal der foretages opfølgning og revision på nationalt, regionalt og globalt plan. EU er i samarbejde med sine medlemsstater forpligtet til at spille en aktiv rolle på hvert

³⁸ http://ec.europa.eu/budget/budget4results/initiative/index_en.cfm.

niveau, at gøre størst muligt fremskridt hen imod de bæredygtige udviklingsmål, at sikre klare ansvarsforhold over for borgerne og sikre, at ingen lades i stikken.

Dagsordenen indeholder 17 målsætninger og 169 underliggende mål, for hvilke FN's Statistiske Kommission i marts 2016 nåede til enighed om en indikatorramme med 230 indikatorer som et praktisk udgangspunkt for global overvågning. Ifølge 2030-dagsordenen skal der også foretages overvågning i FN-regionerne. Med hensyn til overvågning i regionen under FN's Økonomiske Kommission for Europa (UNECE) er en køreplan for UNECE-landenes arbejde med statistikker for de bæredygtige udviklingsmål under udarbejdelse. På nationalt plan anmodes medlemsstaterne af FN om at indføre systemer til måling af fremskridt og rapportering.

Kommissionen vil bidrage med at overvåge, rapportere om og revidere fremskridtene hen imod opfyldelsen af de bæredygtige udviklingsmål i en EU-sammenhæng. Dette omfatter regelmæssig rapportering om EU's bidrag til gennemførelsen af 2030-dagsordenen i FN's Politiske Forum på Højt Niveau vedrørende Bæredygtig Udvikling.

Et første overblik over, hvor EU og dets medlemsstater står i forhold til de bæredygtige udviklingsmål, findes i den Eurostat-publikation, der blev udsendt samtidig med denne meddelelse³⁹. Fra 2017 og frem vil Kommissionen udføre mere detaljeret regelmæssig overvågning af de bæredygtige udviklingsmål i en EU-sammenhæng, udvikle en referenceindikatorramme med henblik herpå og trække på en bred vifte af løbende overvågning og vurderinger, som foretages af Kommissionen, agenturerne, EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne.

3.4. Fælles ansvar for gennemførelse og belønning af høj kvalitet

De bæredygtige udviklingsmål er en samarbejdsdagsorden mellem offentlige myndigheder på alle niveauer og civilsamfundet, som alle FN-medlemsstater har tilsluttet sig. Gennemførelsen skal finde sted i partnerskab med alle.

Denne meddelelse udgør en ramme for EU og dets medlemsstater for gennemførelsen af 2030-dagsordenen. I overensstemmelse med nærhedsprincippet vil EU kun handle på områder uden for sin enekompetence, når målene bedre kan nås på EU-plan end gennem medlemsstaternes indsats. Et tæt samarbejde med medlemsstaterne er derfor nødvendigt, og mange spørgsmål, der berører bæredygtig udvikling, skal tackles af medlemsstaterne selv, der for øjeblikket er ved at udarbejde deres egne nationale rammer for opfyldelsen af de bæredygtige udviklingsmål og for rapportering til deres egne borgere og FN.

Byer og lokale myndigheder spiller en særlig rolle i gennemførelsen af 2030-dagsordenen med et specifikt mål (*bæredygtigt udviklingsmål 11*) samt andre relaterede mål vedrørende byer gennem 2030-dagsordenen. Byer er centrum for vor tids økonomiske, miljømæssige og sociale udfordringer. Mere end 70 % af EU's borgere bor i byområder, og 85 % af EU's BNP genereres i byer⁴⁰. Disse byområder er motoren i den europæiske økonomi og fungerer som

³⁹ Eurostat, "Sustainable Development in the European Union – A statistical glance from the viewpoint of the UN Sustainable Development Goals (2016).

⁴⁰ Eurostat.

katalysatorer for innovative bæredygtige løsninger, der fremmer overgangen til et kulstoffattigt og robust samfund. Der er dog også steder, hvor problemer som arbejdsløshed, segregation, fattigdom og forurening er meget store.

EU's dagsorden for byer, der blev vedtaget i 2016, vil derfor blive fremmet på en helhedsorienteret måde sammen med lokale myndigheder og omfatte alle aspekter af bæredygtig udvikling og også bidrage til gennemførelsen af den "nye globale dagsorden for byer"⁴¹. Kommissionen vil spille en central rolle i gennemførelsen af dagsordenen for byer, idet EU skal holde sig byernes diversitet og deres ansvar og samspil med det omkringliggende område for øje, stille ekspertise til rådighed, gennemføre foranstaltninger og lette forvaltningen på flere myndighedsniveauer.

Bæredygtig udvikling skabes ikke kun af politikker vedrørende den offentlige sektor. Det er en fælles dagsorden for borgere, civilsamfundet, organisationer og virksomheder. Flere og flere virksomheder tilslutter sig de bæredygtige udviklingsmål og omsætter virksomhedernes sociale ansvar i praksis for deres egen skyld og for den europæiske økonomis og samfundets skyld. Europæiske virksomheder kan levere innovative løsninger på morgendagens udfordringer og være drivkraft for forandring inden for EU og uden for vores grænser. Samfundet i bred forstand skal tage bæredygtighed til sig som et ledende princip i de mange valg, som den enkelte borger, virksomhed og civilsamlingsaktør træffer hver dag.

For at skabe et dynamisk rum, der samler de forskellige interesser fra den offentlige og private sektor, vil Kommissionen lancere en multistakeholderplatform, der skal spille en rolle i opfølgningen og udvekslingen af bedste praksis for gennemførelsen af bæredygtige udviklingsmål på tværs af sektorer på medlemsstats- og EU-plan. Platformen kunne fungere som et peerlæringsknudepunkt, hvor interesser kan deltage i debatter om bæredygtighedsaktiviteter og underrette andre om igangværende vellykkede initiativer. Hvert år vil der blive uddelt en europæisk bæredygtighedspris som anerkendelse af initiativer med et forandringsbidrag til gennemførelsen af den globale 2030-dagsorden.

4. KONKLUSION

Som et projekt baseret på grundlæggende rettigheder og retfærdighed tilslutter EU sig FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling som en enestående mulighed for at skabe en bedre fremtid. Den globale vision bag de bæredygtige udviklingsmål om at gøre en indsats for mennesker, planeten og velstanden er helt i overensstemmelse med vores europæiske dagsorden: bæredygtighed er et europæisk brand. Vi er bevidste om planetens grænser, knapheden på ressourcer, den voksende ulighed og betydningen af bæredygtig vækst for bevarelsen af vores sociale velfærdssystemer og ønsker at styre den europæiske og globale økonomi i en ny retning for at give folk et bedre liv og sikre en rimelig andel for alle, navnlig den yngre generation.

For at sikre fremtiden skal de rette politiske valg træffes i dag. Kortlægningen af vores politikker og gældende lovgivning har klart vist, at alle 17 bæredygtige udviklingsmål tilgodeses af europæiske foranstaltninger. Endvidere er mange af de bæredygtige udviklingsmål centrum for Juncker-kommissionens højeste politiske prioriteter. De

⁴¹ Vedtaget i oktober 2016 i Quito på FN's Habitat III-konference, A/CONF.226/4.

bæredygtige udviklingsmål kan kun opfyldes på EU-plan og af medlemsstaterne, hvis nye politikker tager hensyn til bæredygtighed og sammenhæng mellem politikker lige fra starten, og hvis den praktiske gennemførelse af de eksisterende politikker finder sted i samarbejde med alle interessenter og på alle niveauer.

Kommissionen er stålsat på at gennemføre 2030-dagsordenen gennem følgende nøgleforanstaltninger og forvaltningselementer:

- Kommissionen vil integrere de bæredygtige udviklingsmål i EU's politikker og initiativer med bæredygtig udvikling som et vigtigt ledende princip bag alle dens politikker. Eksisterende og nye politikker bør tage hensyn til de tre søjler for bæredygtig udvikling, dvs. sociale, miljømæssige og økonomiske bekymringer. Med henblik herpå vil Kommissionen sikre, at dens politikker er bæredygtighedssikrede gennem dens værktøjer for bedre regulering.
- Kommissionen vil fra 2017 gennemføre regelmæssig rapportering af EU's fremskridt hen imod gennemførelsen af 2030-dagsordenen.
- For at fremme bæredygtig udvikling rundt om i verden vil EU fortsat samarbejde med eksterne partnere og benytte alle de værktøjer, der er til rådighed i dets eksterne politikker, og navnlig støtte bestræbelserne i udviklingslandene.
- Kommissionen er fuldt opsat på at fremme gennemførelsen af 2030-dagsordenen med Rådet og Europa-Parlamentet som EU's medlovgivere og budgetmyndighed og sammen med andre europæiske institutioner, internationale organisationer, civilsamfundsorganisationer, borgere og andre interessenter.
- Kommissionen vil lancere en multistakeholderplatform, der skal spille en rolle i opfølgningen og udvekslingen af bedste praksis for gennemførelsen af bæredygtige udviklingsmål på tværs af sektorer på medlemsstats- og EU-plan.
- Kommissionen vil indlede overvejelser om videreudviklingen af en mere langsigtet vision set i et post-2020-perspektiv.

I overensstemmelse med forpligtelserne inden for rammerne af FN opfordres medlemsstaterne til at fastholde ejerskabet og arbejde på nogle nationale rammer for opfyldelse af de bæredygtige udviklingsmål, gennemførelse af hertil knyttede europæiske politikker og gennemgang af de fremskridt, der er gjort.

Tabel: 2030-dagsordenens bæredygtige udviklingsmål⁴²

2030-dagsordenens bæredygtige udviklingsmål	
Mål 1.	Vi skal afskaffe alle former for fattigdom i verden
Mål 2.	Vi skal stoppe sult, opnå fødevarerikkerhed og forbedret ernæring samt fremme bæredygtigt landbrug
Mål 3.	Vi skal sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper
Mål 4.	Vi skal sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring
Mål 5.	Vi skal opnå ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder
Mål 6.	Vi skal sikre bæredygtig adgang og forvaltning af vand og sanitet for alle
Mål 7.	Vi skal sikre, at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris
Mål 8.	Vi skal fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle
Mål 9.	Vi skal bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation
Mål 10.	Vi skal reducere ulighed i og mellem lande
Mål 11.	Vi skal gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige
Mål 12.	Vi skal sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer
Mål 13.	Vi skal handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser*
Mål 14.	Vi skal bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer
Mål 15.	Vi skal beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, fremme bæredygtigt skovbrug, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet
Mål 16.	Vi skal støtte fredelige og inkluderende samfund. Give alle adgang til retssikkerhed og opbygge effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer
Mål 17.	Vi skal revitalisere det globale partnerskab for bæredygtig udvikling og styrke midlerne til at nå målene

* I erkendelse af, at De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer er det primære internationale, mellemstatslige forum for forhandling om det globale svar på klimaændringer.

⁴² FN-resolution A/RES/70/1.